

Cursus Sociale kunst

Werken aan cultuurvernieuwing

vijf donderdagmiddagen
in Hoogland (Amersfoort)
oefenen in gesprek, beweging, lijn & kleur
met Mirjam Voorburg & Annemarie Sijens

Start 5 november 2026

Over de cursus

“Sociale structuren verouderen; uit de diepten van mensenzielen moeten de drijfveren voor vernieuwing stammen.” Met dit citaat wees Rudolf Steiner op een belangrijk menselijk vermogen: vernieuwingskracht. In deze cursus onderzoeken we hoe we die vernieuwingskracht kunnen activeren en hoe we haar verbindend, constructief in onze omgeving kunnen inzetten.

De cursus heeft een praktisch karakter. We gaan ervan uit dat ieder thuis met aspecten van sociale kunst oefent en op de resultaten terugblijkt. De praktische oefentijd hangt af van de invulling van ieders dag en levenssituatie. Die zal kortom variëren. De dagelijkse terugblik kost 5 tot 10 minuten per dag.

Doel cursus

Op bescheiden schaal, in de eigen omgeving stapsgewijs cultuurvernieuwing realiseren, dat is wat wij ieder toewensen. Met hulp van ieders individuele fantasie en techniek kunnen wij mensen met engelen en andere hiërarchische wezens samenwerken. Dan bouwen we aan een cultuur van de geest en werken we als tiende hiërarchie. In de loop van de cursus onderzoeken we de vaardigheden die hiervoor nodig zijn, en proberen we die te versterken.

Elke dag diepen we in inleiding, kunst en gesprek een ander thema uit.

Dag 1: Kracht Meer innerlijke kracht en stevigheid verwerven. Hiertoe onderzoek je je motieven, maar vooral ook je vaak onbewuste drijfveren. Bij dit laatste onderzoek gebruik je de terugblik op het daadwerkelijke handelen en oefen je het geest-herinneren. Je schrijft in steekwoorden op wat je hierbij opvalt.

Dag 2: Warmte Leren voeden, temperen en beschermen van je innerlijke vuur. Hiertoe onderzoek je je innerlijke warmte. Onderzoeksvragen zijn: wat wekt je irritatie of woede? Wat maakt je enthousiast? Wat verkilt je? Wat laat je onverschillig? Bij dit onderzoek gebruik je de terugblik op je eigen gevoelens. Ook nu schrijf je op wat je hierbij opvalt.

Dag 3: Schaal Beter leren omgaan met vuur in het sociale leven. Wat kun je van je innerlijke vuur leren? Hoe zet je de energie die vuur je geeft constructief en verbindend in? Ter voorbereiding op deze dag oefen je het geest-bezinnen. De resultaten bespreken we op de cursusdag zelf. Geest-bezinnen werkt schaalvormend. Na deze cursusdag ga je die schaalvorming doelbewust hanteren.

Heilige graal in Quimper Cathedral
Thesupermat, CC BY-SA 3.0

Dag 4: Water Is er een schaal gevormd, dan ontstaat er zicht op een mogelijke, gezamenlijke toekomst. Die geschouwde toekomst is als mogelijkheid in de etherwereld aanwezig, maar ligt nog niet vast. Haar realiseren vraagt een ontwikkelingsstap van je. Na deze cursusdag ga je het geest-schouwen in je eigen omgeving hanteren.

Dag 5: Licht Op de laatste cursusdag blikken we terug op de inzichten die we ons gaandeweg hebben verworven. Hoe hebben we leven, warmte en licht in de cursuskring en daarbuiten ervaren? Als we aan kracht en warmte werken, betrekken we engelen en aartsengelen bij ons werk. In het inzicht dat ons ten deel kan vallen, werkt het licht van de tijdgeest. Dankzij dit licht kunnen we vrij aan de toekomst bouwen.

Programma

- 14.00 welkom, (gezamenlijke terugblik), spreuk, In beweging komen
- 14.15 Inleiding over het thema door Annemarie
- 14.45 uitwisseling aan hand van toegestuurde vragen en inleiding, o.l.v. Annemarie
- 15.30 pauze
- 15.45 kunstzinnige verkenning van thema m.b.v. vormtekenen of kleur, o.l.v. Mirjam
- 16.15 individuele bezinning Wat heb je vandaag geoogst? Welke vragen dienen zich aan? Schrijf dit in steekwoorden op
- 16.25 kringgesprek over oogst en gerezen vragen onder leiding van Annemarie
- 16.50 toelichting op huiswerk volgende keer
- 17.00 sluiting

Over ons

Drs Mirjam Voorburg (1964) werkte als sociaal pedagoog in de zorg, hulpverlening en als leidinggevende. Daarna leidde zij als docent en loopbaanbegeleider bijna 25 jaar lang mensen op voor zorg en welzijn. Haar lessen waren sociaal- en muzisch-agogisch. Daarnaast was zij actief als trainster in de gymnastische sporten en coördinerende taken. Momenteel werkt zij als antroposofisch gesprekstherapeut en kunstzinnig counselor.

Ir Annemarie Sijens (1956) is bouwkundig ingenieur. Als leidinggevende stelde zij het ontwikkelen van mens en organisatie centraal, met als belangrijke vraag: kan dat anders dan top-down? Zij onderzocht verschillende aspecten van sociale kunst en geeft sinds 2018 cursussen over het bouwen aan een gezamenlijke toekomst. In 2026 nam ze het initiatief tot het project Sociale Toekomst.

Inhoud digitale syllabus

Motto van de Sociale Ethiek, Grondsteenspreuk en ongedrukte passage, alle gesproken door Rudolf Steiner. Essay geestlicht en geestdrift, samenvatting van teksten van Rudolf Steiner over dit thema, vijf oefeningen voor thuis en een samenvatting van haar inleidingen op de cursusdag, door Annemarie Sijens.

Praktische informatie

Data: donderdag 5 november, 3 december, 7 januari, 4 februari, 4 maart, van 14.00 – 17.00.

Prijs. € 100,- incl. koffie en thee, syllabus, tekenmateriaal

Locatie: Van Zuilenzaal in de Pastorie, Kerklaan 22 in Hoogland. Er is voldoende gratis parkeerruimte.

De cursus gaat door bij 7 deelnemers. Het maximum aantal is 12.

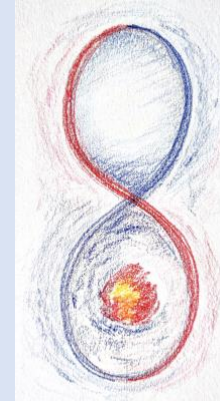
Info en aanmelden: Annemarie Sijens, peripatos@kpnmail.nl, 06 29 55 71 42.

Ben je op deze cursusdata verhinderd? Of is Hoogland (Amersfoort) te ver weg? Kijk in de agenda van www.peripatos.nl voor cursussen in de reeks Sociale Kunst elders in land.

Project Sociale toekomst

Deze cursus is onderdeel van het project Sociale Toekomst dat ik in 2026 lanceerde. Samen met een lokale kunstenaar of kunstzinnig therapeut organiseer ik in zijn of haar vestigingsplaats een cursus Sociale kunst. Iedere cursus heeft daardoor een eigen, uniek karakter. Daarnaast publiceer ik artikelen rond dit thema. Het eerste artikel verschijnt op 28 juni 2026 in Spreek ook jij Magazine.

Annemarie Sijens

De opgave voor onze tijd: warmte en licht 'ademend' verbinden

Ben je kunstenaar of kunstzinnig therapeut en wil je samen met mij een cursus organiseren, neem dan contact met me op via peripatos@kpnmail.nl of bel me op 06-29 55 71 42.

Feedback

Annemarie gaf cursussen in Hoogland (Amersfoort), Bergen, Breda, Het Gooi, Schoorl en Zutphen. Hieronder een greep uit de feedback op de cursus *Bouwen aan onze toekomst op de grondsteenspreuk* die ze vorig jaar in Amersfoort afrondde.

Je hebt vele vensters voor mij geopend in verschillende soorten en maten en kleuren waardoor het licht binnen kan schijnen, Hilly

Een nieuw evenwicht en ook weer niet uit 't evenwicht. Het blijft werken, blijft boeien, dank je wel, Pieter Joost

Dank, veel dank voor zoveel uitleg, samenspraak en 'werk', Corneli

Hartelijk dank voor je enthousiasme en het delen van je kennis over dit onderwerp, Rob

Dank voor de veelheid aan informatie waar ik op zoek ga naar mijn plek met behulp van de grondsteen, Petra

Heel veel dank voor deze bijzondere en inspirerende cursus, Mirjam

Grazie voor de krachtige, inspirerende inzichten en beelden die je me hebt gegeven, Jolente

Meer informatie over Mirjam Voorburg vind je op haar website www.praktijk-AyudArte.nl , meer over Annemarie Sijens op www.peripatos.nl.

Zeist, 28 juni 2026, Annemarie Sijens